

2. INDSATSOMRÅDER OG INITIATIVER

BESKRIVELSE

Et åbent og sammenhængende kunstmiljø i København kommer ikke af sig selv. Derfor er Kunststrategiens fire indsatsområder konkretiseret i forskellige initiativer, der hver på deres måde skal fremme synlighed, samarbejde og spredning. Samtidig fokuserer kunststrategiens konkrete initiativer på fremtidens kunstscene ved at sikre de bedst mulige rammer for vækstlaget. Et femte tværgående indsatsområde understøtter de øvrige fire med et tværgående fokus på at udbygge de eksisterende aftaler og tilskud, Kultur- og Fritidsudvalget allerede har indgået med forskellige kulturaktører, for herved at nå at opnå mest mulig kunst og flest mulige oplevelser for pengene.

I det følgende vil de konkrete initiativer inden for hvert af de fire indsatsområder blive udfoldet.

KØBENHAVNS KUNSTRÅD

Ved implementering af Kunststrategien etableres Københavns Kunstråd. Kunstrådet skal have en rådgivende rolle i Københavns Kommunes arbejde med - og støtte til den visuelle kunst. Kunstrådet skal rådgive, når der arbejdes med kunst i det offentlige rum og udvikling af det kunstneriske miljø i byen og kan anvendes som kunstfaglige rådgivere for Kultur- og Fritidsudvalget i beslutninger om tilskud.

Københavns Kunstråd vil være garant for dialog med byens borgere og kunstnere om den visuelle kunst i København.

”I definitionen af den ”visuelle kunst” bør Kunststrategien udfordre tankerne om hvad billedkunst er, og tænke mere tværgående ligesom man gør på Akademiet” – sagt på møde med Kulturinstitutioner i KFF

Rådet har til opgave at skabe produktive møder på tværs af institutioner, kunstnere, borgere og stat.

Kunstrådet arbejder strategisk. Derfor vil rådet årligt udarbejde en strategi for dets arbejde og initiativer for året – med udgangspunkt i Kunststrategiens indsatsområder.

Eksemplariske initiativer for Kunstrådet er:

KUNSTENS ÅRSMØDE

Kunstrådet faciliterer i samarbejde med andre væsentlige aktører på området Kunstens Årsmøde. Kunstens Årsmøde vil være et årligt koordinerende møde mellem fonde, Statens Kunstfond og Københavns Kommunes Kunstråd, der understøtter tværgående samarbejde og initiativer for styrkelsen og udviklingen af kunstmiljøet i København.

Det første møde tager afsæt i vedtagelsen af nærværende Kunststrategi og kommer med bud på klare retningslinjer og nye modeller for kunst i det offentlige rum.

”Hvor er fokus? Det er vigtigt at balancere mellem det professionelle og det brede og det lokale og det internationale” – sagt på møde med Billedkunstudvalget.

TO ÅRLIGE UDDELINGER

Udover Kunstrådets pulje til visuelkunst uddeler Kunstrådet to gange årligt seks værkstedslegater. Legaterne har til formål, at skabe mulighed for at det københavnske vækstlag for den visuelle kunst kan indgå i værkstedsmiljøer med dertilhørende

Masterclasses, udstillingsfaciliteter med mere, i en afgrænset periode.

BESØGSPROGRAMMER

I samarbejde med Statens Kunstfond og byens kunstaktører søges det at etablere nye besøgsprogrammer, der kan tiltrække flere internationale profiler til byen.

Staten arrangerer 15-20 besøgsprogrammer for udenlandske kuratorer om året. Også her, kan kommunen opfordre til dialog og samarbejde, i ønsket om international opmærksomhed på den københavnske kunstscene.

SAMARBEJDE PÅ TVÆRS

Kunstrådet vil invitere til samarbejde på tværs af forvaltninger i København – med det formål at sikre, de bedste muligheder for at udvikle kunstscenen i København, blandt andet i forhold til kunst i det offentlige rum og kunst i skoler.

MODELLER

Kunstrådet skal stadig varetage de opgaver, der ligger i det nuværende Københavnske Billedkunstudvalg, som uddeling af midler til billedkunstprojekter og køb af kunst.

Kunstrådets rolle kan udvides med en af følgende tre modeller:

KUNSTHALLER OG UDS STILLINGSSTEDER

København rummer allerede en række kunsthaller, museer og andre udstillingssteder og flere nye er på vej. Det er institutioner, der både er statsligt-, kommunalt eller privatfinansierede.

De mange kunstinstitutioner kan med fordel arbejde mere sammen. Derfor inviteres de ind i et samarbejdende fællesskab – som

1. Rådgivende og besluttende

Som skitseret ovenfor, rådgiver Kunstrådet Kultur-og Fritidsudvalget i støtte til den visuelle kunst, Kunstrådet arbejder strategisk for at styrke et sammenhængende og tilgængeligt kunstmiljø, afholder Kunstens Årsmøde og er besluttende i forbindelse med uddelinger af værkstedslegater og udvælgelse af kunstnere til projekter i det offentlige rum.

2. Primært rådgivende

Kunstrådet rådgiver Kultur-og Fritidsudvalget i udvalgets strategiske arbejde med kunsten og i forbindelse med uddeling af legater og udvælgelse af kunstnere til projekter i det offentlige rum, som også varetages af Kultur og Fritidsudvalget.

3. Primært besluttende

Kunstrådets uddeler værkstedslegater og udvælger kunstnere til projekter i det offentlige rum.

sammen med gadekunstens aktører, får til opgave at få kunsten mere ud i det offentlige rum fx i gadegallerier, på festivaler og lignende. Det samarbejdende fællesskab skal virke tværs af samlinger og udstillinger, det permanente og midlertidige, det samtidige og historiske.

Samarbejdet kan have flere udtryk indadtil og udadtil. I forhold til borgere og turister bliver målet at vise København som den storby med kant, som den er. Der er allerede nu flere samarbejder i Parkmuseerne og Kulturkvarteret, og visionen er at samtænke endnu mere f.eks. gennem flere muligheder for fælles billetter, henvisninger mellem institutioner med mere. Et kommende "Art District CPH" kan på den måde udvikles.

Ønsket er at gøre kunsten tilgængelig for flere – både borgere og det kunstneriske vækstlag.

Kunstnerne kan inddrages mere, da de kan bidrage med bedre og kunstneriske løsninger i samarbejde med borgerne og da det samtidigt styrker deres indtægts- og karriereveje.

"Ved områdefornyelsen i NV har man haft positive erfaringer med at inddrage borgernes holdninger til kunst lokalt i det offentlige rum via borgermøder. Man har også haft god erfaring med at inddrage kunstnere i udsmykning af byrummet" – sagt på møde med Kultur- Fritid Nord og TMFs områdefornyelse.

Kunsten skal ud i nye rum, så borgere og besøgende får mest muligt ud af byens pulserende kunstscene. Det skal ske ved mere og bedre samarbejde mellem institutioner, forvaltninger og aktører – for at finde nye muligheder for kunstens vækst.

Eksempel på samarbejder mellem institutioner:

På Papirøen er disse tanker allerede i spil med etableringen af det internationale fotoudstillingssted Fotografiska. Københavns Kommune vil indgå i et partnerskab med Fotografiska med etableringen af et profilibibliotek, der skal tiltrække både lokale

brugere og internationale turister med interesse for fotokunst i verdensklasse.

Eksempel på samarbejde om kunst i nye rum:

Københavns Kommune har ligeledes bidraget aktivt til etableringen af Copenhagen Light Festival, som løber af stablen for første gang i 2018. Udover økonomiske støtte deltager flere institutioner i festivalen, og åbner op for særegne oplevelser i vinterens mørke tid. Lysfestivalen er blevet til i samarbejde mellem kulturaktører, kommercielle partnere og vidensinstitutioner, og er et eksempel på at samarbejde mellem partnere kan skabe mere kultur for pengene.

SAMARBEJDSPULJE

Inspireret af samarbejdspuljen for små storbyteatre, etableres samarbejdspuljen for udstillingssteder, kunsthaller og museer i København. Samarbejdspuljen skal styrke incitamentet til nye samarbejder på tværs af kunstinstitutioner, for at skabe synergi og sammenhæng i kunstmiljøet. Samarbejdet vil øge synligheden – til gavn for borgere og institutioner.

"Kunsthallerne ønsker at samarbejde mere. Eksempelvis om fælles lagre og administrativ support" – sagt på møde med kunsthaller i København

TUNNELLER OG GADEGALLERIER

Kunsten skal ud i tunneller og gadegallerier. Kunst skal være en tydeligere del af udtrykket i det offentlige rum og integreres i byudvikling, byrums- design og inventar. Byens betonflader og tunneller kan få nyt liv og der kan skabes mere trygge og interessante byrum, ved at involvere kunstnere. Enkelte gangtunneller kan fx

tilknyttes en kurator, som kan bruge tunnelen til udstillinger i en periode. Kultur- og Fritidsforvaltningen og Teknik og Miljøforvaltningen skal indgå i et tæt samarbejde for at skabe mulighed for dette.

De lange betonflader, der findes på kommunes fem stadioner i Vanløse, Sundby, Valby, Østerbro og Tingbjerg kan alle anvendes til kunstneriske formål og der kan tilknyttes enten kurator eller kunstner til processen.

Eksempler på projekter, hvor kunst i Københavns Kommune bliver anvendt, som en del af udviklingen af lokalområder:

Ved områdefornyelse i Nordvest er der afsat 2 mio. kr. til at skabe gadekunst og fremhæve kulturen. Her skal kunst fremhæve forbindelser i kvarteret og inspirere til ophold og sightseeing.

Amager Øst og Amager Vest lokaludvalg har udviklet en kunststrategi for områderne, der skal sikre, at kunsten bliver en væsentlig medskaber af Amagerbrogades udvikling.

KUNSTLEGEPLADSER

Kunstnere bør, ved udvikling og etablering af legepladser og rekreative områder, være med til at designe og udforme områdernes udtryk. Som fx legepladsen ved Nikolaj Plads. Kunstrådet kan fungere som kunstfaglig rådgiver på tværs af forvaltningernes

ressortområder – mellem Kultur- og Fritidsforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen.

”En idé kunne være at uddele legater på baggrund af calls fra Kunstrådet, som kunstnerne besvarer med et konkret projekt – et projekt kunne være kunst i et bestemt offentligt område” – sagt på møde med UKK (Unge Kunstnere og Kunstformidlere)

FORSØGSOMRÅDER OG OPEN CALL

Kultur- og Fritidsudvalget og Teknik- og Miljøudvalget kan i samarbejde udpege forsøgsområder, hvor kunstnerisk involvering anvendes som greb i byrummets udvikling, og hvor samarbejder herom mellem institutioner, aktører og kunstnere særligt initieres og styrkes.

Kunstrådet og Kultur- og Fritidsudvalget kan i den sammenhæng udsende open calls for udvikling af forsøgsområdet. Til dette formål kan der oprettes en open-call-pulje, som kan søges af kunstnere og uddeles af Kultur- og Fritidsudvalget. Kunstrådet rådgiver udvalget i forbindelse med tildelinger. Oprettelsen af open calls kan foregå i et samarbejde mellem Kunstrådet, Lokaludvalgene, Teknik- og Miljøudvalget samt Kultur- og Fritidsudvalget. Open-call puljen oprettes med fælles finansiering mellem Kultur- og Fritidsforvaltningen og Teknik og Miljøforvaltningen.

KUNSTUDDANNELSER OG KUNST I UDDANNELSER

København vil have mere fokus på kunst i uddannelses sammenhænge – i folkeskolen og de kreative uddannelser.

Det gælder for folkeskolen, at den bør inddrage kunst og kunstnere, som en optimal udnyttelse af den åbne skoles muligheder. De kommunale og kommunalt støttede kunstinstitutioner kan med fordel involveres yderligere i samarbejder med folkeskolerne i lokalområdet – hvor enkelte skoler, kan fungere som partnerskoler.

De kreative uddannelser i København kan øge deres synlighed og samarbejde på tværs med hinanden og med kulturelle institutioner i byen. Der skal faciliteres flere møder i form af fx Masterclasses for de studerende og vækstlaget i kunstmiljøet, så der opbygges nye relationer og netværk.

Kunststrategien har fokus på området mellem kunst og uddannelse – både i folkeskolen såvel som de kunstneriske uddannelser i København.

KUNST OG KUNSTNERE I SKOLEN

”Man kan med fordel styrke det allerede eksisterende samarbejde internt i kommunen (Børne- og Ungdomsforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningen) i forhold til fx skoletjenesten i Thorvaldsens og Åben Skole” – sagt på møde med kulturinstitutioner i København

Skoletjenesten styrkes og der afsættes flere midler til at sikre, at skolebørn møder kunsten med aktuelle kunstnere og idérige kulturinstitutioner.

Københavnske folkeskoler kan få mere og bedre udbytte af det kunstneriske miljø i byen. Flere af de kunstinstitutioner, der modtager støtte fra Københavns Kommune, kan tilbyde undervisningsforløb og projekter til folkeskolerne, der kan indgå som en del af

undervisningen i fx dansk, billedkunst, samfundsfag og historie. Her kan også huskunstnere blive inddraget i tilbud til skoler. Kultur- og Fritidsforvaltningen kan etablere forbindelse mellem disse institutioner og skolerne. På den måde, skabes et møde mellem de københavnske skolebørn og kunstmiljøet og dets metoder – et møde der kan skabe ny læring og læringsmetoder i skolerne og nyt publikum på institutionerne.

”Institutioner der modtager støtte fra KK kunne opfordres til at bidrage yderligere til undervisning af børn i kreative fag” – sagt på møde med Amager Lokaludvalgs Kunstgruppe

SAMARBEJDER MELLE UDDANNELSER

Der kan etableres tættere samarbejder mellem kunstuddannelserne og de andre skolers kunstneriske linjer herunder byens daghøjskoler og uddannelser indenfor foto og design.

Ligeledes kan der etableres bedre og tættere samarbejder mellem stat og kommune på uddannelsesområdet for den visuelle kunst. Det gøres ved at styrke forbindelserne til Det Kgl. Danske Kunstakademi og de æstetiske uddannelser på universiteterne bl.a. ved at oprette studenterdrevne projekter mellem uddannelserne og ved at tilbyde masterclasses på tværs af institutionerne.

Masterclasses kan fx udvikles i et samarbejde mellem UKK (Unge Kunstnere og Kunstformidlere) IKK (Institut for Kunst og Kulturvidenskab), Det Kgl. Danske Kunstakademi, kunstinstitutioner og private aktører.

PRAKTIKPLADSER OG FÆLLESKAB

Med målsætning om øget koordinering mellem uddannelser og formidlingsinstitutioner, og med henblik på

flere fælles åbent hus-arrangementer, begivenheder og ferniseringer, kan de københavnske kulturinstitutioner tilbyde

praktikpladser i både kreative kollektiver og kunstinstitutioner.

VÆKSTHUSE, KUNSTNERPLADSER OG VÆRKSTEDSLEGATER

København skal skabe bedre muligheder for vækstlaget.

Der skal være billige kunstnerværksteder i byen – fx i kommunale ejendomme. Vækstlaget kan blandes med de erfarne kunstprofessionelle og flytte ind i såvel et større kunst- og kulturcentre som i kulturinstitutioner over hele byen.

”Vækstlaget er en lang periode, der kan strække sig over før, under og efter uddannelsen” – sagt på møde med UKK (Unge Kunstnere og Kunstformidlere)

VÆRKSTEDSLEGATET

Kunstrådet skal uddele værkstedslegatet til vækstlaget. Legatet uddeles to gange årligt til kunstnerspirer, der kommer fra byens daghøjskoler eller tilsvarende kunstsikoler. De unge talenter, der i deres karrieres spæde start, mangler ofte et sted, hvor de kan arbejde med deres projekter og forberede sig på fx optagelse på akademiet og komme i kontakt med gallerier. Med værkstedslegatet får vækstlaget mulighed for og et ekstra skub til at fokusere og til at realisere deres talenter.

Legatet giver konkret adgang til seks måneders betalt ophold i et værksted. Legatet kan forlænges med seks måneder. Værkstedet vil indeholde arbejdsplads og der vil, i samarbejde med andre aktører, blive udbudt Masterclasses, ansøgningsvejledning til uddannelser, vejledning om afsætning og legater samt fælles udstillingsfaciliteter.

KUNSTNERNES VÆKSTHUS

Et væksthuse for kunstnere, som arbejder med visuel kunst, kunsthåndværk og design, vil bidrage til Kunststrategiens ønske om, at styrke vækstlaget. En hel eller dele af en kunsthall/kunstcenter kan omdannes til væksthuse for uetablerede kunstnere og kuratorer – fra ind- og udland.

Flere kunst- og kulturaktører, heriblandt Bikubenfonden, arbejder i øjeblikket med tanker om et væksthuse for professionelle kunstnere og kunsten i København.

Københavns kunstneriske daghøjskoler fungerer i høj grad som forberedende uddannelser til fx akademierne.

Daghøjskolerne inviteres til at formidle og anvende væksthuserne til deres elevers arbejde og udstillinger – ligesom andre uddannelsesinstitutioner tilbydes pladser i væksthuse.

Ved at samle miljøet, skal der skabes bedre muligheder for samarbejder vækstmiljøet imellem.

ATELIERER OG VÆRKSTEDSKOLLEKTIVER

København har allerede atelierer og værkstedskollektiver, der med fordel kan udnyttes bedre og udvides. Disse skal styrkes formidlingsmæssigt – både for vækstlaget men også, så udenlandske og udenbyske kunstnere får mulighed for midlertidige ophold.

INTERNATIONAL INSPIRATION

Der skal altid være plads til den internationale inspiration i København. Derfor vil kommunen, i et samarbejde med fonde, staten og det private, arbejde for at støtte Artist-in-residenceprogrammer på institutioner, værksteder og væksthuse.

Eksempel på institution, der arbejder for at tiltrække international inspiration og udveksling: Fabrikken for Kunst og Design, der modtager støtte fra Kultur- og Fritidsforvaltningen, har tre residency-programmer for billedkunstnere og kuratorer

Kunststrategiens indsatsområder og initiativer er blevet til i samarbejde med det københavnske kunstmiljø. I den følgende rapport ses et overblik over, hvilke aktører, der har bidraget til arbejdet med Kunststrategien med kommentarer og anbefalinger. Det vil også blive gennemgået, hvilke aktører, der allerede arbejder med - og støtter visuel kunst i København samt, hvor meget Kultur- og Fritidsudvalget giver i tilskud til kunst før og efter en vedtagelse af Kunststrategien 2018-2020.